Gebruik van hoestsiropen in de aanpak van acute hoest bij jonge kinderen.

Haio: VERFAILLIE Pieter , KUL
Promotor: SPITAELS David , KUL
Praktijkopleider: Janssens Ilse , MENTENS Yves , SELS Filip , UYTTERHOEVEN Geert , Verhaegen Kristiaan , Vos An

Context: In een poging om acute hoest symptomen bij kinderen te verlichten, worden over the counter (OTC) hoestmedicijnen veelvuldig gebruikt. Ondanks talrijke studies die een gebrek aan doorslaggevend bewijs voor hun doeltreffendheid aantonen, worden vrij verkrijgbare hoestsiropen nog steeds vaak voorgeschreven door huisartsen. Dezelfde trend wordt waargenomen in het Belgische gezondheidszorgsysteem. Ouders zijn zich vaak niet bewust van het beperkte effect en mogelijke schadelijke gevolgen van hoestmedicatie.

Onderzoeksvraag: Ons doel is om het gebruik van hoestmedicatie bij kinderen jonger dan 10 jaar met een acute hoest in de Belgische huisartspraktijk te verkennen. Daarnaast willen we inzicht verwerven in de motieven, verwachtingen en algemene kennis van ouders met betrekking tot het gebruik van vrij verkrijgbare hoestmedicatie. Gezien de beperkte effectiviteit van hoestsiropen, kan het nodig zijn om het bewustzijn in deze groepen te vergroten. Een beter inzicht in de denkpatronen van ouders kan de communicatie en patiëntenvoorlichting vergemakkelijken en verbeteren.

Methode: Als eerste voerden we een retrospectieve audit uit in het EMD (CareConnect) van onze huidige praktijk. We includeerden alle relevante patiëntencontacten van kinderen jonger dan 10 jaar van wie het globaal medisch dossier (GMD) geregistreerd was in deze praktijk en die op raadpleging kwamen voor een acute hoest tijdens een vooraf bepaalde periode. Informatie zoals patiëntprofielen, gebruik van hoestmedicatie en diagnoses werden systematisch geëxtraheerd en later ingevoerd voor data-analyse. Ten tweede ondervroegen we ouders met kinderen jonger dan 10 jaar over hun gebruik, ervaring en kennis van hoestmedicatie. We stelden een online Qualtrics-enquête op die toegankelijk was voor ouders door een unieke QR-code te scannen. De gegevens werden verzameld en later ingevoerd voor data-analyses.

Resultaten: Voor de audit werden in totaal 302 geregistreerde patiëntencontacten beoordeeld, waarvan er 105 voldeden aan de vooraf gedefinieerde inclusiecriteria. Er was een gelijke verdeling van geslacht. De gemiddelde leeftijd van de kinderen was 3,4 jaar. Hoesten was acuut (21 dagen) in 93,8% van de gevallen, met een gemiddelde duur van 6,4 dagen voordat de huisarts werd geconsulteerd. Het gebruik van vrij verkrijgbare medicatie voor zelfmedicatie werd gedocumenteerd bij 50 patiënten, waarvan 8 uit eigen initiatief een siroop begonnen te gebruiken. In 26,0% van de patiëntencontacten schreef de huisarts hoestsiroop voor. Indien hoestsiroop werd voorgeschreven was dit een antihistaminica (53,7%) of een mucolytica (42,3%). In totaal reageerden 110 ouders op de vragenlijst. De gemiddelde leeftijd van de kinderen was 5,3 jaar. 83,5% van de respondenten gaf aan ooit hoestsiroop aan hun kinderen te hebben gegeven. De meerderheid van de ouders, ofwel 51,1%, diende de siroop op eigen initiatief toe, gevolgd door ouders die handelden op advies van de huisarts (21,4%) en de apotheker (16,6%). 67% van de ouders was tevreden over de doeltreffendheid van de hoestsiroop, terwijl 28,5% niet volledig tevreden was over de snelheid van werking. 75% van de ouders uitte geen bezorgdheid over bijwerkingen en er werden geen bijwerkingen gerapporteerd. 64,3% van de ouders is van plan in de toekomst opnieuw hoestsiroop te gebruiken, terwijl 21,4% onbeslist bleef.

Conclusie: Onze studie benadrukt het veelvuldige gebruik van hoestsiroop voor acute hoest bij

kinderen, vaak zonder medisch advies. Hoewel het bewijs voor de werkzaamheid onvoldoende blijkt, zijn ouders over het algemeen tevreden over deze geneesmiddelen. Het gebruik van hoestsiropen lijkt overmatig aanwezig te zijn en hoewel bijwerkingen zeldzaam zijn, is er een gebrek aan bewustzijn met betrekking tot het veiligheidsprofiel van deze medicijnen. Er is behoefte aan sensibilisatie binnen deze populatie. Door ouders voor te lichten over het natuurlijke verloop van bovenste luchtweginfecties, het beperkte bewijs en de veiligheidszorgen in verband met hoestsiroop, kan onnodige toediening van medicatie, ongewenste bijwerkingen en onnodige kosten in de toekomst voorkomen worden.